

Opća bolnica "Dr. Josip Benčević"
Nastavna baza Medicinskog fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera Osijek
Jedinica nemedicinskih uslužnih i pomoćnih poslova
Odjel za dijetetiku i prehranu

MB: 0623849 ♦ Žiro račun: 2484008-1100801711 Raiffeisen banka ♦ tel. 035 201-250 ♦ fax: 035 415-633
e-mail: opca-bolnica-sb@sb.t-com.hr ♦ Andrije Štampara 42, 35000 SLAVONSKI BROD

PREPORUKE ZA PREHRANU
DIJETA KOD KRONIČNIH BOLESTI JETRE
(KRONIČNA UPALA JETRE, CIROZA JETRE, HEPATITIS)

Iako dijetalni režim nije jedinstven za sve bolesti jetre, kod svih se važno pridržavati slijedećih općih preporuka:

- **Dnevni obrok je potrebno podijeliti na nekoliko manjih obroka** (5-7 obroka dnevno)
- **Način pripreme jela prilagoditi dijetoterapijskim zahtjevima** (preporučuje se kuhanje i pirjanje na vlastitom soku, ne preporučuje se priprema jela sa zaprškom, jela s roštilja, prženje, pečenje, pohanje i prelijevanje jela grijanom masnoćom)
- **Svježe voće i povrće prije konzumiranja dobro oprati i oguliti mu koru, a izbjegavati procesirane namirnice (gotova jela, instant juhe i sl.)**
- **Sol upotrebljavati umjereno, pri eventualnoj pojavi edema i ascitesa, potpuno eliminirati sol** (dodatak jelima, ali i namirnice koje su sadrže)
- **Prehranu bazirati na namirnicama bogatim ugljikohidratima** (žitarice, voće, povrće, med)
- **U prehranu svakodnevno uvrstiti namirnice bogate proteinima** (nemasno meso, posni svježi sir, jaja, obrano mlijeko)
- **Maksimalno reducirati unos masnoće, dozvoljene su male količine biljnih ulja, naročito maslinovog**
- **Pušenje i konzumiranje napitaka koji sadrže kofein se ne preporučuje**
- **Konzumiranje alkohola je strogo zabranjeno**

Prijedlog jelovnika

	DORUČAK	UŽINA	RUČAK	UŽINA	VEČERA
1.	čaj od sikavice pureća šunka pecivo bioaktiv LGG	banana	juha od povrća s rezancima junetina u umaku od povrća tjestenina zelena salata	puding od vanilije	pirjani pileći file krumpir s rižom salata od cikle
energ.vrijednost: 8962 kJ/2144 kcal; proteina 102 g; masti 59 g; ugljikohidrata 309 g					
2.	griz na mlijeku s cimetom	čaj od kamilice Petit beurre	juha od krumpira	desertna krema od sirutke	palenta sa svježim sirom

	kompot od breskve	keksi	pečena piletina prilog od krumpira i tikvica kruh	jogurt
	energ.vrijednost: 8862 kJ/2120 kcal; proteina 75 g; masti 56 g; ugljikohidrata 331 g			
3.	mlijeko pileća prsa u ovitku kuhano jaje	pečena jabuka	juha od mrkve pirjani pureći file varivo od špinata kuhani krumpir kruh	biskvit s marmeladom tjestenina s piletinom i povrćem salata od radiča acidofil
	energ.vrijednost: 9071 kJ/2170 kcal; proteina 110 g; masti 56 g; ugljikohidrata 313 g			

Koje namirnice odabrati?

GRUPA	PREPORUČA SE	U MANJIM KOLIČINAMA	NE PREPORUČA SE
MLIJEKO I MLIJEČNI PROIZVODI	obrano mlijeko (1% m.m.), svježi posni sir, nemasni jogurt, acidofil, kefir, ab kultura, bioaktiv s manjim udjelom masti, sirutka	voćni jogurt	punomasno mlijeko, masni i dimljeni sirevi, vrhnje, mliječni namazi od punomasnog mlijeka
ŽITARICE, KRUH TJESTENINE	bijeli i crni kruh, dvopek, tjestenina, riža, valjušci od krumpira, krupica, kukuruzna i pšenična krupica		integralni kruh i peciva, dizana tijesta, svježi i topli kruh i pecivo, kroketi
POVRĆE	krumpir (kuhani, pire), blitva, špinat , korabica, cvjetača, brokula, tikvice, mrkva , celer, peršin , rajčica, rukola, raštika, pasirane mahunarke (mahune, grašak, grah), salate od svježeg povrća s limunovim sokom (zelena salata, cikla, radič, matovilac, maslačak), artičoka		svježi i kiseli kupus, konzervirano povrće, kelj, paprika, poriluk, hren, krastavci, pečeni i prženi krumpir
VOĆE	banana, jabuka, marelica, breskva voće bez kore, u obliku kompota, voćne kaše ili frapea, marmelada, džem	limun, naranča, mandarina grejp, limeta, klementina	grožđe, ogrozd, ribiz, šljive, dunje, orasi, bademi, lješnjaci nedovoljno zrelo voće s korom, konzervirano voće
MESO I ZAMJENE	meso peradi bez kože, teletina, junetina, bijela riba (brancin, oslić, škarpina), tvrdo kuhana jaja sve vrste mesa i ribe bez vidljive masnoće, pirjano u vlastitom soku, pečeno ili kuhano bez masnoće (u foliji ili vrećici za pečenje)	pureća šunka, pileća prsa u ovitku, toast šunka	masna svinjetina, masna junetina i govedina, divljač, konzervirano meso i riba, suhomesnati proizvodi, salame, paštete, masna riba (skuša, srdela, tuna, šaran, som), pečena i pržena jaja, prženo i pohano meso
PIĆA I NAPITCI	negazirana voda, svježi	mineralna voda	gazirana pića, pivo, sve

	voćni sokovi, voćni frapei s obranim mlijekom, biljni čajevi (sikavica, matičnjak, kamilica, menta, šipak)		vrste alkoholnih pića, crni čaj (indijski), crna kava, instant kava, coca cola, energetska napici s kofeinom (Red bull i sl.)
MASTI I ULJA	maslinovo , sezamovo i bućino ulje	suncokretovo i biljno ulje, margarin	prženo i zagrijano ulje, masti životinjskog porijekla (svinjska i guščja mast, maslac), majoneza
JUHE	nemasne bistre ili juhe od mesa ili povrća bez zaprške, juhe od riže, krupice, rajčice, krumpira s ukuhanom tjesteninom, rižom ili krupicom		krem juhe s dodanom masnoćom ili vrhnjem, masne juhe od mesa ili kosti, juhe sa suhim mesom, juhe od kupusa, industrijske juhe
DESERTI	deserti od obranog mlijeka i jogurta, želei, pudinzi, nabujci, riža i krupica na mlijeku, biskvit, med, Petit beurre keksi	palačinke pečene bez masnoće	kolači i torte punjeni kremama, kolači s orasima, lješnjacima, bademima, kolači od dizanog i prženog tijesta, uštipci
ZAČINI	sol, limunov sok	blagi jabučni ocat, biljni začini (lovorov list, ružmarin, menta, mažuran, kopar, protisnuti češnjak)	biber, crvena paprika, senf, hren, alkoholni ocat, crveni luk

Preporuke sastavili: dr.sc. Ivo Vrdoljak, dipl.ing.
 mr.sc. Ana Kokanović, dipl.ing.